

موفقیت استارتاپ های خاورمیانه در بحران کرونا

میترا جلیلی خبرنگار

منطقه، اما آمارهای چیز دیگری را نشان می دهند. آخرین گزارش MAGNITT (بلفرم دیتای استارتاپ‌ها برای بازارهای در حال ظهور سرمایه‌گذاری) نشان می‌دهد از ابتدای سال ۲۰۲۰ تا ماه اکتبر حدود ۸۰۳ میلیون دلار در زمینه استارتاپ‌های منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا(MENA) سرمایه‌گذاری انجام شده که این رقم معادل کل سرمایه‌گذاری انجام شده در سال ۲۰۱۹ است. آتالیز گزارش‌ها از سال ۲۰۱۵ تا سال ۲۰۲۰ نشان می‌دهد که این بالاترین میزان سرمایه‌گذاری انجام شده طی این سال‌هاست. طبق این گزارش میزان سرمایه‌گذاری برای استارتاپ‌های منطقه از ۶۵۷ میلیون دلار در سال ۲۰۱۷ به ۸۰۳ میلیون دلار در سال ۲۰۲۰ رسیده که با وجود شیوع کرونا، رقم قابل توجهی است. اما شاید مهم‌ترین دلیل موفقیت منطقه MENA را تلاش دولت‌ها، سرمایه‌گذاران و شرکت‌های بزرگ فناوری دانسته که به دنبال بالفعل کردن پتانسیل اکوسیستم‌های استارتاپ‌ها در خاورمیانه و شمال آفریقا بودند.

■ سرمایه‌گذاری ۸۰۳ میلیون دلاری بررسی‌های جهانی نشان می‌دهد سلیکون ولی در رتبه نخست اکوسیستم‌های استارتاپی جای گرفته اما این بدان معنا نیست که همه استارتاپ‌های موفق جهان در امریکا قرار گرفته‌اند. ۳۰ درصد از برترین اکوسیستم‌های جهان در منطقه آسیا قایق‌نوسیه جای دارند که موفقیت آنها به سئول و توکیو، ملبورن، سیدنی، پکن، دهل‌ی و سنگاپور بازمی‌گردد. علاوه بر این، هرچند خاورمیانه و شمال آفریقا در میان آخرین اکوسیستم‌های منطقه‌ای بزرگ قرار گرفته‌اند که رشد کرده و توسعه یافته‌اند اما سرمایه‌گذاران از مدت‌ها قبل انتظار داشتند تا همین بازارهای ناظهور موفق به جذب تعداد زیادی از نوآوری‌ها و استارتاپ‌ها شوند.

یکی از تلاش‌های دولت‌های خاورمیانه و شمال آفریقا برای توسعه اکوسیستم‌های استارتاپی را می‌توان قانونگذاری‌های مشخص و مفید در این حوزه دانست. به‌عنوان مثال پارلمان تونس در سال ۲۰۱۸ به اتفاق آرا یک قانون ویژه برای استارتاپ‌های این کشور به تصویب رساند که در آن خط مشی دولت ازجمله معافیت از مالیات و حمایت از ثبت اختراع به چشم می‌آید. همه موارد این قانون به منظور حمایت از بخش استارتاپ کشور طراحی شده بود و بسیاری از پژوهشگران، آن را نخستین گام تونس برای ایجاد هاب دیجیتال در منطقه دانستند هرچند معتقد بودند که برای رسیدن به این هدف باید اصلاحات بیشتری انجام شود. این قانون درواقع بخشی از استراتژی وسیع‌تر دولت تونس بانام «تونس دیجیتال ۲۰۲۰» به‌منظور تقویت توسعه اقتصادی و گسترش زیرساخت‌های فناوری بود. باتصویب این

قانون انتظار می‌رفت تعداد استارتاپ‌ها بویژه در بخش «های تک»، در این کشور رشد قابل ملاحظه‌ای پیدا کند و پس از این اقدام، یوسف جاهد، نخست‌وزیر وقت تونس در حساس‌توبیشتری خود نوشت: فقط یک قدم دیگر برای لنگر انداختن اقتصاد ما در عصر دیجیتال وجود دارد. سرانجام این موضوع به حقیقت پیوست و تحقیقات مؤسسه پژوهشی GEDI نشان داد که تونس در سال ۲۰۱۹ در زمینه اکوسیستم استارتاپ‌ها رتبه مناسبی را به خود اختصاص داده است. استارتاپ‌های تونس حالا دیگر در زمینه هوش مصنوعی، امنیت سایبری و راهکارهای روباتیک در جهان حرفی برای گفتن دارند و در نتیجه قریطینه و شیوع کووید۱۹ نیز استارتاپ‌های این منطقه بیشتر به‌سمت فین تک‌ها، تکنولوژی‌های مرتبط با سلامت و تحصيل سوق داده شده‌اند.

در سال ۲۰۱۹ دولت امارات متحده عربی نیز ویزاهای ترجیحی خاصی را برای اعضای ۱۰۰ استارتاپ برتر دنیای عرب که در کنفرانس مجمع جهانی اقتصاد در اردن انتخاب شده بودند صادر کرد. درواقع امارات تلاش کرد تا این کشور را به مقصدی مناسب و امن از نظر سرمایه‌گذاری تبدیل کرده و استعدادها و استارتاپ‌های برتر جهان را جذب خود کند. یکی دیگر از اعضای موفق منطقه MENA در توسعه اکوسیستم استارتاپی،

رژیم صهیونیستی است که تاکنون سرمایه‌گذاری فراوانی در بخش تحقیق و پژوهش (R&D) داشته است. اسرائیل از نظر میزان سرمایه‌گذاری در طرح‌های پژوهشی، در جایگاه دوم جهان قرار دارد و سالانه ۴.۵۸ درصد از تولید ناخالص داخلی آن به این امر اختصاص دارد درحالی که این رقم برای کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی تنها حدود ۲ درصد است. همچنین رژیم صهیونیستی با ایجاد دوهزار استارتاپ در دهه گذشته، سه هزار شرکت کوچک و متوسط فناوری پیشرفته، ۵۰ شرکت بزرگ فناوری و ۳۰۰ مرکز تحقیق و توسعه چند ملیتی بیشترین سرانه استارتاپ جهان را به‌خود اختصاص داده و در زمینه شتاب دهنده‌ها نیز فعالیت زیادی داشته است.

■ مصر، نقطه اتصال تکنولوژی در خاورمیانه و آفریقا یکی از موضوع‌هایی که در مطالعات اکوسیستم‌های استارتاپی مورد توجه قرار می‌گیرد، تعداد هاب یا قطب‌های تکنولوژی در هرمنطقه است. تازه‌ترین گزارش ZDnetنشان می‌دهد در اکتبر ۲۰۱۹ تعداد قطب‌های فعال تکنولوژی در آفریقا به ۴۳ عدد رسیده است که همگی در اقتصاد و کسب و کارها نقشی اساسی ایفا می‌کنند. تجزیه با ۹۰ کشور تکنولوژی بیشترین قطب فناوری را در کشورهای

مختلف دارد و پس از آن آفریقای جنوبی با ۷۸ هاب تکنولوژی، مصر با ۵۶، کنیا با ۵۰ قطب تکنولوژی، مراکش با ۳۱ و تونس با ۲۹ هاب حدود ۳۰ کشور را زیر پوشش قرار داده‌اند. گفتنی است بیشتر این هاب‌های تکنولوژی حداقل ۱۰۰ هزار دلار سرمایه از منبع مختلف دریافت می‌کنند درحالی که کمتر از ۱۰ کارمند در این هاب‌ها وجود دارد. همچنین رژیم صهیونیستی بین اکوسیستم استارتاپ‌های آفریقایی و خاورمیانه محسوب می‌شود. علاوه بر این، قاهره یکی از بزرگ‌ترین هاب‌ها به‌تنهایی حدود ۲۰ هاب تکنولوژی را در خود جای داده‌اند. در ۵۴ کشور آفریقایی هم ۴۰ شهر بیش از ۴۰ درصد از کل هاب‌های فعال را درون خود جای داده‌اند که این موضوع در توسعه فناوریانه این شهرها نیز تأثیرگذار بوده و با نگاهی گذرا به شهرهای می‌توان پیشرفت‌تر بودن آنها نسبت به شهرهای اطراف را دید.

■ ورودغول های فناوری به منطقه یکی از موارد مهم در توسعه اکوسیستم‌های استارتاپی، سرمایه‌گذاری‌های فناوری است. برخی کمپانی‌ها و غول‌های فناوری سلیکون ولی نیز به این عرصه ورود کرده و تاکنون در خاورمیانه و شمال آفریقا فعالیت معتنقند یا توجیه به توسعه و پیشرفت اکوسیستم استارتاپی‌ها در این منطقه دارند. حتی برخی از دولت‌ها، کاهش بیکاری، تشویق نوآوری محلی، هدایت یک برنامه تحول دیجیتال و نه‌هایت کمک به توسعه اقتصاد و اجتماع به با حمایت از اقتصاد مبتنی بر دانش، از دیگر اهداف مایکروسافت به شمار می‌رود. به موازات توسعه و تحول دیجیتال، ایجاد شهرهای هوشمند و آموزش در منطقه نیز از اهداف مایکروسافت است. مایکروسافت سال گذشته با امضای قراردادی در کویت درواقع انکیپاتوری ایجاد کرد تا از کارآفرینان و استارتاپ‌های این کشور کوچک حمایت کند.

گولگ نیز از سال ۲۰۱۵ در قالب برنامه Innovation Hub تلاش‌هایی را در امارات متحده عربی آغاز کرده اما امروز نگاهش به بحرن بوده است. در ماه مه ۲۰۲۰ نیز اپنیتل از خرید کمپانی اسرائیلی Moovit به مبلغ ۶۰۰ میلیون دلار خبر داد. درواقع اپنیتل با این کار می‌خواهد برنامه سرویس‌های روباتیکس را در منطقه راه‌اندازی کند چراکه تخمین زده شده است تا سال ۲۰۳۰ ۱۵۰ کشور روباتیکس‌ها ارزش ۱۶۰ میلیارد دلاری خواهد داشت.

جهان در مر حله گذار از اقتصاد دیجیتالی به اقتصاد هوشمند

INTERNET USERS - 2020 Q1						
#	Country or Region	Internet Users 2019 Q1	Internet Users 2020 Q1	Population 2019 Est.	Population 2020 Est.	Internet Growth 2019 - 2020 %
1	China	854,000,000	22,500,000	1,429,042,022	1,213,198,875	2.78%
2	India	503,000,000	5,500,000	1,369,739,593	1,263,020,372	11.20%
3	United States	313,320,000	18,540,000	329,092,391	341,942,793	2.6%
4	Indonesia	197,300,000	3,200,000	273,522,510	215,846,420	8.90%
5	Brazil	149,002,635	1,800,000	212,302,977	195,209,087	2.90%
6	Nigeria	126,679,300	200,000	205,430,589	123,448,615	63.00%
7	Japan	119,626,672	67,000,000	126,094,485	127,622,304	26%
8	Russia	110,303,942	8,100,000	145,934,462	146,308,416	3.79%
9	Canada/UK	94,199,000	100,000	364,686,363	331,551,243	9.49%
10	France	89,900,000	2,700,000	67,570,371	69,603,798	3.44%
11	Germany	79,122,501	24,200,000	83,763,842	81,497,567	8.9%
12	Philippines	70,000,000	2,000,000	100,985,076	107,961,589	3.90%
13	Turkey	65,189,183	2,500,000	84,330,067	83,242,121	3.46%
14	Vietnam	60,541,344	200,000	60,541,344	70,000,000	34.20%
15	United Kingdom	53,544,906	18,400,000	67,086,091	68,963,840	47.3%
16	Iran	67,602,721	200,000	83,902,549	96,124,846	27.00%
17	France	60,242,688	8,600,000	66,370,371	69,603,798	7.9%
18	Italy	57,900,000	2,700,000	60,700,076	62,949,024	2.4%
19	Italy	54,798,289	13,200,000	60,661,026	57,293,721	4.6%
20	Canada	49,979,493	400,000	362,344,484	362,344,484	10.90%
TOP 20 Countries		3,241,673,512	231,346,400	3,202,372,337	3,132,407,691	1.20%
Rest of the World		13,249,622	109,282,002	4,363,270,873	4,332,509,293	1.2%
Total World		4,261,900,134	340,166,402	7,565,643,210	6,464,916,984	1.26%

NOTES: 1) Top 20 Internet Countries Statistics were updated for Dec 2019. 2) Growth percentage represents the change in population.

سرعت گرفته است. در حال حاضر، کاربران آنلاین ایرانی در جایگاه شانزدهم لیست، بیشترین تعداد کاربران اینترنت جهان قرار گرفتند. در این لیست، چین، هند، امریکا، اندونزی و برزیل به ترتیب بالاترین میزان تعداد کاربران اینترنت جهان را دارند. با توجه به سرعت رشد تکنولوژی در جهان، دولت‌ها بوساطه تلاش برای رقابت در بازارهای بین‌المللی و افزایش سهم خود از یک اقتصاد جهانی، همواره در حال توسعه زیرساخت‌ها بوده‌هستند. مهم این است که ببینیم برای مثال ۱۰ سال پیش نسبت به بقیه کشورهای جهان، در چه جایگاهی قرار داریم. اگر رشد هزار درصدی نسبت به ۱۰ سال پیش داریم، این نمایانگر میزان شکاف عقب ماندگی دیجیتالی با کشورهای توسعه یافته است. کافی است نگاهی به جایگاه اقتصادی و فناوری و نوآوری کشورهایی که رشد دارند داشته (بنگلادش، دیجیتالی

■ پنجشنبه ۴ دی ۱۳۹۹
■ سال بیست و ششم
■ شماره ۷۵۴۵

افزودن قابلیت‌های امنیتی ویژه فیس بوک به اکانت‌های عادی

فیس بوک اعلام کرد از سال ۲۰۲۱ به کاربرانش اجازه خواهد داد کلیدهای امنیتی فیزیکی را به‌عنوان راهی برای احراز هویتشان برای ورود به اپلیکیشن موبایلی این شبکه اجتماعی تعریف کنند. به گزارش ایسنا، فیس بوک اخیراً گزینه‌ای را عرضه کرده که مستلزم یک کلید امنیتی سخت افزاری برای اتصال به رایانه رومیزی پیش از هر بار ورود به این پلتفرم شبکه اجتماعی است. این شرکت اعلام کرد کاربران می‌توانند کلید سخت افزاری را از فروشندگان خریداری کرده و در نزد فیس بوک به ثبت برسانند. بزرگترین شبکه اجتماعی جهان اعلام کرد قصد دارد از سال آینده برنامه امنیتی «فیس بوک پروتکت» برای اکانت‌های شخصیت‌های برجسته شامل نامزدهای انتخابات را توسعه دهد و انواع حساب‌های جهانی فیس بوک را تحت پوشش این برنامه قرار دهد. عرضه سرویس امنیتی جدید پس از هک شبکه اجتماعی توییتر در ژوئیه روی داد که در جریان آن کنترل حساب‌های بسیاری از افراد معروف شامل جو بایدن، رئیس جمهوری منتخب امریکا وایلان ماسک، مدیرعامل «تسلا» به دست هکرها افتاد. برنامه «فیس بوک پروتکت» که در حال حاضر در امریکا موجود است، به سیاستمداران، سازمان‌های دولتی و افراد کمپین‌های انتخاباتی اجازه می‌دهد تمهیدات امنیتی بیشتری مانند احراز هویت دومرحله‌ای و کنترل فوری تهدیدهای هک احتمالی را به اکانت‌های فیس بوک خود اضافه کنند. براساس گزارش روتنر، فیس بوک اعلام کرده که بزودی کاربرانی مانند خبرنگاران و فعالان حقوق بشر که در ریسک بالاتر هدف قرار گرفتن توسط هکرها می‌باشند هستند از این امکانات امنیتی برخوردار می‌شوند.

تشکیل نیروی ضد باج افزار از سوی شرکت‌های فناوری امریکایی

تعدادی از شرکت‌های فناوری و امنیت سایبری در ایالات متحده یک نیروی ویژه برای مقابله با روند رو به رشد عرضه باج افزارها در امریکا ایجاد کرده‌اند. به گزارش مهر، این گروه امیدوارند تا چارچوبی استاندارد برای پاسخگویی و واکنش در برابر حملات فزاینده باج افزاری ایجاد کنند. در سال‌های اخیر حملات باج افزاری مشکلات زیادی برای نهادهای دولتی و خصوصی در امریکا ایجاد کرده‌اند و باج افزار نویسان با قفل کردن فایل‌های مهم و طرح درخواست دریافت پول در ازای رمزگشایی از فایل‌ها خسارت زیادی وارد کرده‌اند. ده‌ها بیمارستان، مدرسه، مؤسسه دولتی و خصوصی در ایالات متحده از این حملات زیان دیدند و برای مقابله با این مشکل مایکروسافت، مک آفی و ۱۷ شرکت نرم افزاری و فناوری دیگر و نیز مؤسسات امنیتی و سازمان‌های غیرانتفاعی با یکدیگر متحد شده و یک نیروی ویژه مقابله با باج افزار تشکیل داده‌اند. معمولاً گروه‌ها و مؤسسات امنیتی متفاوت برای مقابله با باج افزارها توصیه‌های متفاوت و متنوعی ارائه داده و این امر موجب سردرگمی می‌شود. ابداع استاندارد ی واحد برای واکنش به این حملات می‌تواند این مشکل را نیز کاهش دهد. گروه یادشده واکنش‌های فعلی به باج افزارها را بربرسی و ارزیابی می‌کند و مشکلات آنها را می‌یابد و به نه‌ایت یک نقشه راه برای تصمیم‌گیری دقیق در این زمینه ارائه می‌دهد. قرار است جزئیات بیشتر در مورد وظایف و برنامه‌های این گروه تازه تأسیس ظرف یک ماه آینده ارائه شود. فعالیت اجرایی این گروه از بهار آغاز می‌شود.

از سوی جک دورسی

ترامپ و جو بایدن در توییتر آنفالو شدند

جک دورسی، مدیرعامل توییتر در تصمیمی تأمل برانگیز، حساب شخصی دونالد ترامپ و جو بایدن را فقط چند هفته قبل از مراسم تحلیف جو بایدن رئیس جمهوری منتخب ایالات متحده آنفالو کرد. به گزارش انتخاب، دونالد ترامپ می‌توان یکی از جنجالی‌ترین کاربران توییتر طی ۴ سال اخیر ارزیابی کرد، وی بارها و بارها مدیر توییتر را متهم به دفاع از دموکرات‌ها و به سایه راندن جمهور بخواهان کرد، افزون بر این‌ها، توییت‌های جنجالی دونالد ترامپ همیشه حاشیه ساز بوده‌اند. اما به نظر می‌رسد دورسی تصمیم گرفته است با پایان یافتن دوران ریاست جمهوری

دونالد ترامپ دقیقاً همان رفتاری را با وی در پیش بگیرد که با دیگر کاربران انجام می‌دهد. بر اساس اطلاعات منتشر شده توسط bigtechalert (حسابی که مدیران سلیکون ولی می‌کنند)، لایونکا توییتر می‌گوید و حتی کاملاً هریس نیز توسط جک دورسی آنفالو شده‌اند. مدتی پیش دونالد ترامپ توییتر را متهم به انتشار اطلاعات غلط و جانبداری از حزب رقیب در جریان انتخابات کرد، اما حتی در آن دوران نیز جک دورسی وی را آنفالو نکرد؛ در ماه‌های پس از انتخابات ایالات متحده در سال ۲۰۱۶، سیستم عامل شبکه اجتماعی با هجوم ادعاهایی مبنی بر عدم کفایت یا بی‌علاقگی آنها در تضعیف یکپارچگی روند انتخابات با اجازه دادن به نشر اطلاعات نادرست برای میلیون‌ها رای دهنده، رویه رو شد. طی چهار سال گذشته دونالد ترامپ بیش از ۵۶ هزار پست توییتری منتشر کرده است و ۸۸.۵ میلیون نفر فالور دارد. جو بایدن نیز از دوران انتخابات تاکنون بیش از ۵.۵ میلیون دنبال کننده جدید دارد.

هشدار امنیتی جدید آمریکا

از خدمات دیجیتالی چینی دوری کنید

وزارت امنیت داخلی امریکا به شرکت‌های امریکایی درباره استفاده از تجهیزات سخت افزاری و خدمات دیجیتالی که توسط شرکت‌های چینی ایجاد شده یا با آنها مرتبطند هشدار داد. به گزارش ایسنا، مقامات امریکایی اخیراً درباره همه روش‌هایی که دولت چین و عاملانش برای هدف گرفتن شرکت‌ها و دستگاه‌های امریکایی به‌منظور سرقت مالکیت معنوی استفاده می‌کنند، صحبت می‌کنند. وزارت امنیت داخلی امریکا اعلام کرده محصولات چینی ممکن است حاوی بدافزار یک دور یا مکانیسم مخفی جمع‌آوری اطلاعات باشند که می‌تواند توسط مقامات چینی برای جمع‌آوری اطلاعات از شرکت‌های غربی و گذاشتن آنها در اختیار رقبای چینی به‌منظور تأمین اهداف اقتصادی چین به ضرر کشورهای دیگر استفاده شود. این رازخانه هشدار داده همه تجهیزات و خدماتی که به شرکت‌های چینی مرتبطند باید یک ریسک امنیت سایبری و یک ریسک تجاری قلمداد شوند. وزارت امنیت داخلی امریکا اعلام کرده که قوانین امنیت ملی چین اجازه می‌دهد دولت این کشور شرکت‌ها و شهروندان چینی را وادار کند محصولاتشان را دستکاری کرده و در جاسوسی و سرقت مالکیت معنوی مشارکت کنند و این شیوه را سرقت اطلاعات تحت حمایت دولت چین توصیف کرده است. چاد اف ولف، وزیر موقت امنیت داخلی امریکا وندشبه هفته جاری در اظهاراتی چین را یک خطر واضح برای دموکراسی امریکا توصیف کرد. توصیه امنیتی وزارت امنیت داخلی امریکا کمتر از یک ماه پیش از تغییر دولت و روی کار آمدن جو بایدن، رئیس جمهوری منتخب امریکا صادر شده که انتظار می‌رود فرد مورد نظر خود را برای وزارت امنیت داخلی معرفی کند. در دوران ترامپ مقامات امریکایی به مقابله با آنچه که دزدی معنوی چین از شرکت‌های امریکایی می‌خواندند، متمرکز شدند. بر اساس گزارش زدنت، کریستوفر فری، مدیر اف بی آی در مصاحبه با فاکس نیوز در ژوئیه ۲۰۲۰ گفته بود یعنی ۵۰۰۰ پرونده دزد جاسوسی این سازمان مربوط به سرقت فناوری امریکایی توسط چینی‌هاست.